

Neretai gyventojai, gavę šeimos gydytojo siuntimą, skundžiasi ilgomis laukimo eilėmis pas gydytoją specialistą. Tačiau ne visi žmonės žino, kad iš tiesų jie patys gali pasirinkti tiek gydytoją specialistą, tiek gydymo įstaigą, kurioje yra mažiausia eilė paskirtoms sveikatos priežiūros paslaugoms gauti. Valstybinė ligonių kasa (VLK) primena, kaip sužinoti, kokia laukimo eilė yra pas specialistą ir ką daryti, jei eilė didelė.

Pirmiausia reikėtų žinoti, kad apdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) pacientams siuntimą nemokamai gydytojo specialisto konsultacijai išduoda gydytojas (šeimos gydytojas arba gydytojas specialistas), atsižvelgdamas į paciento sveikatos būklę.

Jei gydytojas nusprendžia siųsti pacientą planinei gydytojo specialisto konsultacijai, išduodamas siuntimą jis turi nurodyti bent 3 gydymo įstaigas, kuriose dirba siuntime nurodytos profesinės kvalifikacijos gydytojas. Pacientas gali pats pasirinkti gydymo įstaigą, kurioje yra mažiausia eilė paskirtoms sveikatos priežiūros paslaugoms gauti. Svarbu tik nepamiršti užsiregistruoti pas gydytoją specialistą per 30 dienų, nes tiek laiko galioja siuntimas.

„Pacientas, turintis siuntimą, gali pasirinkti gydytoją specialistą bet kurioje sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje sutartį su jo gyvenamosios vietos teritorine ligonių kasa (TLK) dėl reikalingų paslaugų teikimo. Siunčiantis gydytojas turi suteikti informaciją pacientui, kur tokios paslaugos teikiamos“, – sako VLK Paslaugų ekspertizės ir kontrolės skyriaus specialistė Žydrūnė Baigienė.

VLK primena, kad informaciją apie eiles (jā ligonių kasoms teikia pačios gydymo įstaigos) galima rasti TLK interneto svetainėse, paskambinus telefonu į gydymo įstaigas ir jų informacinėse sistemose.

TLK interneto svetainėse informacija apie eiles skelbiama čia:

[Vilniaus TLK](#)

[Kauno TLK](#)

[Klaipėdos TLK](#)

[Šiaulių TLK](#)

[Panevėžio TLK](#)

Ligonijų kasos atlieka laukimo eilių gydymo įstaigose, su kuriomis sudaro sutartis, stebėseną ir kas mėnesį iš jų gauna duomenis apie eiles. VLK turimi duomenys rodo, kad paprastai yra galimybė rasti specialistą, pas kurį tektų laukti trumpiau, jei pacientai rinktųsi jį pagal laukimo trukmę. Tačiau pacientams svarbūs ir kiti (subjektyvūs) kriterijai, todėl pasirinkus specialistą, pas kurį susidaro didesnė eilė, tenka laukti ilgiau. Vadinasi, laukimo trukmė dažnai priklauso nuo to, kokią gydymo įstaigą ir kurį gydytoją specialistą pasirenka pats pacientas.

VLK specialistės teigimu, siekiant mažinti eiles, taip pat svarbu nepamiršti ir pacientų atsakomybės. Jei dėl kokių nors priežasčių užsiregistravęs pas gydytoją specialistą pacientas atvykti negali, apie savo neatvykimą jis turi pranešti gydymo įstaigai prieš parą. „Gydymo įstaiga, žinodama, kad pacientas neatvyks, galės pasiūlyti tuo laiku pasinaudoti kitam šių paslaugų eilėje laukiančiam žmogui, kuriam ši pagalba būtina. Būkime atsakingi, juk tokiu būdu taupomas ir gydytojų, ir pacientų laikas“, – ragina Ž. Baigienė.

Visgi, eilės nėra vien tik Lietuvos problema. Kitos šalys irgi susiduria su tokiomis kliūtimis kaip gydytojų, slaugytojų trūkumas ir kt. Kiekvienoje šalyje ši problema sprendžiama įvairiais būdais. Lietuvoje taip pat yra numatytos eilių mažinimo priemonės. Pavyzdžiui, nuo 2018 m. pradžios įsigalios Sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimai, kuriais bus nustatomi paslaugų suteikimo maksimalūs terminai. Juos praleidus, apmokėjimas gydymo įstaigai bus mažinamas. Taip siekiama, kad ir įstaigos rūpintųsi, jog pacientai paslaugas gautų laiku.

